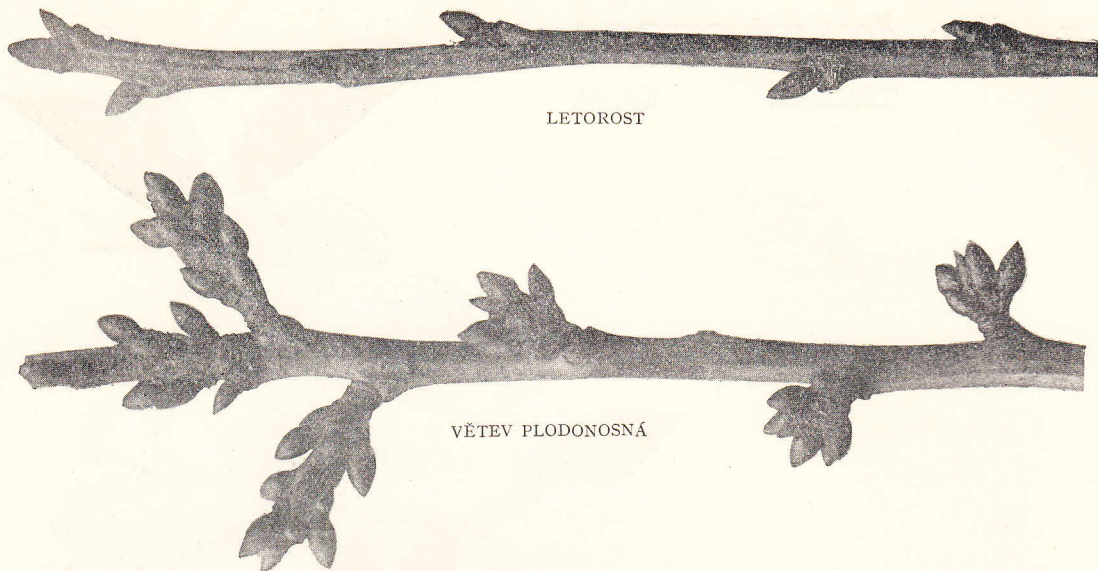

Jan Říha ČESKÉ OVOCE
TŘEŠNĚ Čís. 15.

KLECANSKÁ ČERNÁ – *Srdcovka*

KLECANSKÁ ČERNÁ

SRDCOVKA

V rozsáhlých třešňovkách kolem Klecan a sousedících obcí jest velice rozšířena černá srdcovka, kterou všichni tamní pěstitelé třešní, i p. Maruška v Klecanech, považují za nejkrásnější a nejlepší v té době zrající třešni. Doporučení toho zplna zasluhuje, jest veliká, skvěle černá a chuť její opravdu výborná, pravá to třešně I. řádu na stůl, na trhu pak svádí neodolatelně ke koupi a obchodníci ji, poněvadž dopravu dobře snáší, velmi vyhledávají.

Odkud tam byla přinesena, nikdo neví, ale stalo se tak asi dávno, poněvadž se nalézají v tamější krajině již staré stromy, že však jí nelze k žádné jiné třešni přirovnati, dáno jí na žádost p. Marušky jméno „Klecanská černá“. (Klecany n. Vltavou, známé místo nedaleko Prahy, kde dlouhá léta působil V. B. Třebízský.) Tam se daří výborně a skýtá velmi hojný zisk. Zda i jinde se bude tak dařiti, není ještě zkušeností, že však jiné, všeobecně známé třešně o nic lépe ani hůře se tam nedaří než jinde, lze předpokládati, že i tato se bude dařiti s jinými druhy všude tam, kde prospívají tyto. Z toho důvodu měla by se pokusmo sázeti na všech stranách.

Tamější stromy jsou úplně zdravé, neklovatí, rostou pěkně do výše, rozvětvují se v mohutné koruny, jichž větve se rozkládají později. Plodnost jich jest veliká a podle zpráv plodí hned z mládí, pak až při svěžím vzrůstu do vysokého stáří. Trpí sice také pozdními mrazy, nezmrzá však přece tolik jako jiné, následkem čehož mívá každý rok aspoň něco plodů. V čase dlouho trvajících dešťů puká jako jiné.

Letorosty narůstají dlouhé a silné, barvy jsou hnědé, ve stínu o něco bledší, spíše žlutavé, jemná, stříbřitá, odlupující se blána pokrývá je tak, že barva ta místem více, místem jen skvrnitě proniká, velmi jemné, vyvstalé tečky jsou jen ve spodní barvě zřetelné, v bláně pak se ztrácejí.

Poměrně velká, štíhlá, dílem i vejčitá oka jsou ostře zakončena, mají šupiny hnědé a šedě obroubené a jsou na patkách vyšších, širokých, s krátkými, mohutnějšími žebérky.

Dlouhá, tupěji zakončená květní poupata mají šupiny hnědé, dílem šedě obroubené a jsou u spodu letorostu a shluklá v malé růžice. (Viz obraz.)

Raší lístky zelenými a přihnědlými, které bývají po ukončeném vývoji až 155 mm dlouhé, 65 mm široké, eliptické, s dlouhými, klínovitými špičkami, mají kraj dvojmo pilovitě zoubkovaný, zoubky zakončují malinké, háčkovité hroty, řapíky mají asi 50 mm dlouhé, dovnitř zarudlé, na nich dosti velké, červenavé žlázy, hned pod čepelí listu.

Příplodní lístky bývají menší, kratěji špičaté a s menšími žlázami na řapících.

Kvete ve větších chomáčích a vždy velice hojně; veliké, krásné květy jsou z okrouhlých, lžičkovitých plátků tak složeny, že se dotýká plátek plátku. (Viz obraz.)

Přiložený barevný obraz, zhotovený podle větve od p. Marušky z Klecan, znázorňuje dokonale tvar a barvu plodu, co velikosti se týče, bývá asi o 1 mm větší, než jak zobrazeno. Jednotlivé plody váží až 7 g, průměrem 10 kusů 65 g, jsou asi 21 mm vysoké, 27 × 20,5 mm široké, ke stopce širší, k temeni srdčité tak zaokrouhleny, že plod na téměř postavití nelze, jedna strana bývá zcela málo, druhá o něco více stlačena, takže příčný průřez se jeví kruhem při jedné straně více, po druhé méně stlačeným; přes více stlačenou stranu táhne se od stopky jemná čára, která končí rzivou jízvou v malinké jamce na úzce zkulaceném temeni.

Zelené, částečně zarudlé, 35—45 mm dlouhé stopky vězí v širších, hlubokých jamkách a připojují se v nestejném počtu na kratičké, kostrbaté pastopy.

Jemná, polopevná slupka se velice leskne, jest zprvu tmavě hnědá, později úplně černá a jen ve stínu, neb po čáře hnědá barva jaksi prokvétá; tmavé, nezřetelné, jemné píhy prosvítají hustě slupkou jako sklem a velmi jemné, jen pod sklem zřetelné, zdánlivě vystalé tečky jsou řídce roztroušeny po celém povrchu.

Měkká, dosti však tuhá, tmavě rudá dužnina obsahuje hojně tmavě rudé, barvivé šťávy a chutná sladce, kořenitě s jemnou navinulou příchutí.

Velikost i tvar pecek dostatečně znázorňuje černý obraz.

Uzrává současně, neb ihned po „Jánovce mšenské“ a lze ji považovati za jakousi později zrající „Tropichtrovu“, se kterou má společný vzhled i výbornou chuť. Za příznivého počasí a pak tam, kde ji lze před ptactvem, které po ní velice pase, ubrániti, vydrží velmi dlouho na stromech.

Nějaký popis neb aspoň zpráva o ní nikde není.

KLECANKA ČERNÁ